

**ЖИНАҚ АҚША ТУРАЛЫ ХАЛЫҚ АРАСЫНДА ЖҮРГІЗІЛГЕН
САУАЛНАМА НӘТИЖЕСІ БОЙЫНША
АНАЛИТИКАЛЫҚ АНЫҚТАМА**

**Дайындаған: FusionLab
Ақпан, 2025**

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ-----	3
I. ЗЕРТТЕУДІҢ НЕГІЗГІ НӘТИЖЕСІ-----	4
1.1. Жинақ ақшаны сақтау тәсілдері -----	4
1.2. Сыйақы мөлшерлемесінің төмендеуіне қатысты банк депозиті иелерінің көзқарасы -----	Ошибка! Закладка не определена.
1.3. Банкте депозиті жоқ респонденттердің сыйақы мөлшерлемесінің ықтимал төмендеуіне көзқарасы -----	Ошибка! Закладка не определена.
2. ҚОРЫТЫНДЫ -----	12

КІРІСПЕ

Зерттеу мақсаты: халықтың депозит/жинақ ақша туралы пікірін талдау

География:

Қазақстан Республикасы.

Өңірлер	Таңдамалы жиынтық саны
Астана	167
Алматы	266
Талдықорған	38
Тараз	65
Шымкент	147
Павлодар	65
Петропавл	32
Өскемен	59
Қарағанды	113
Көкшетау	54
Қостанай	63
Қызылорда	48
Ақтөбе	88
Атырау	47
Орал	47
Ақтау	43
Семей	45
Түркістан	64
Жезқазған	20
Қонаев	29
Барлығы	1500

Зерттеу әдіснамасы:

Репрезентативті таңдау бойынша онлайн-панельді пайдалану арқылы халық арасында жүргізілген стандартты пікіртерім.

Жұмыстарды жүргізу мерзімі: 2025 жылғы ақпан

Нысаналы аудитория:

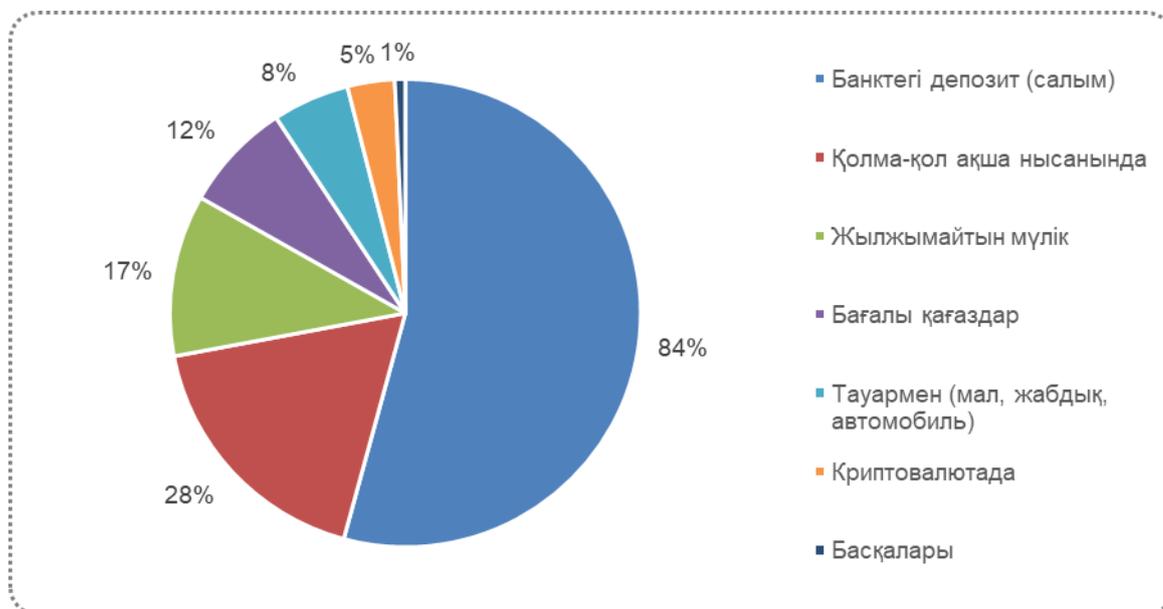
1. Жинақ ақшасы/депозиті бар/жинақ ақшасы/депозиті жоқ халық (992 респондент/508 респондент)
2. 18 жаста және одан асқан

I. Зерттеудің негізгі нәтижелері

1.1. Жинақтарды сақтау тәсілі

Жинақ ақшаңызды қайда сақтайсыз?

Жалпы

Өңірлер бойынша

	Банктегі депозит (салым)	Бағалы қағаздар	Жылжым айтын мүлік	Қолма-қол ақша нысанында	Тауармен (мал, жабдық, автомобиль)	Криптовалютада	Басқалары*
Астана	86%	12%	21%	25%	7%	6%	1%
Алматы	89%	14%	20%	28%	10%	8%	1%
Талдықорған	88%	23%	11%	53%	29%	11%	0%
Тараз	97%	18%	24%	17%	15%	8%	0%
Шымкент	76%	11%	10%	37%	5%	9%	2%
Павлодар	88%	17%	27%	15%	4%	0%	2%
Петропавл	85%	6%	25%	32%	17%	0%	4%
Өскемен	89%	5%	16%	16%	8%	4%	0%
Қарағанды	91%	15%	20%	22%	6%	7%	0%
Көкшетау	61%	0%	19%	42%	16%	0%	6%
Костанай	80%	9%	13%	18%	13%	0%	0%
Қызылорда	72%	12%	12%	52%	8%	0%	0%
Ақтөбе	72%	5%	14%	37%	0%	0%	0%
Атырау	92%	8%	28%	19%	8%	0%	0%

Орал	81%	19%	8%	31%	8%	0%	0%
Ақтау	86%	33%	13%	42%	23%	5%	0%
Семей	89%	0%	23%	18%	0%	5%	0%
Түркістан	74%	13%	0%	39%	0%	13%	0%
Жезқазған	83%	0%	0%	0%	0%	0%	17%
Қонаев	100%	0%	33%	0%	0%	0%	0%

* Бағалы металдарды, зергерлік бұйымдарды, тұрғын үй депозиттерін, жауаптан бас тартуды қоса

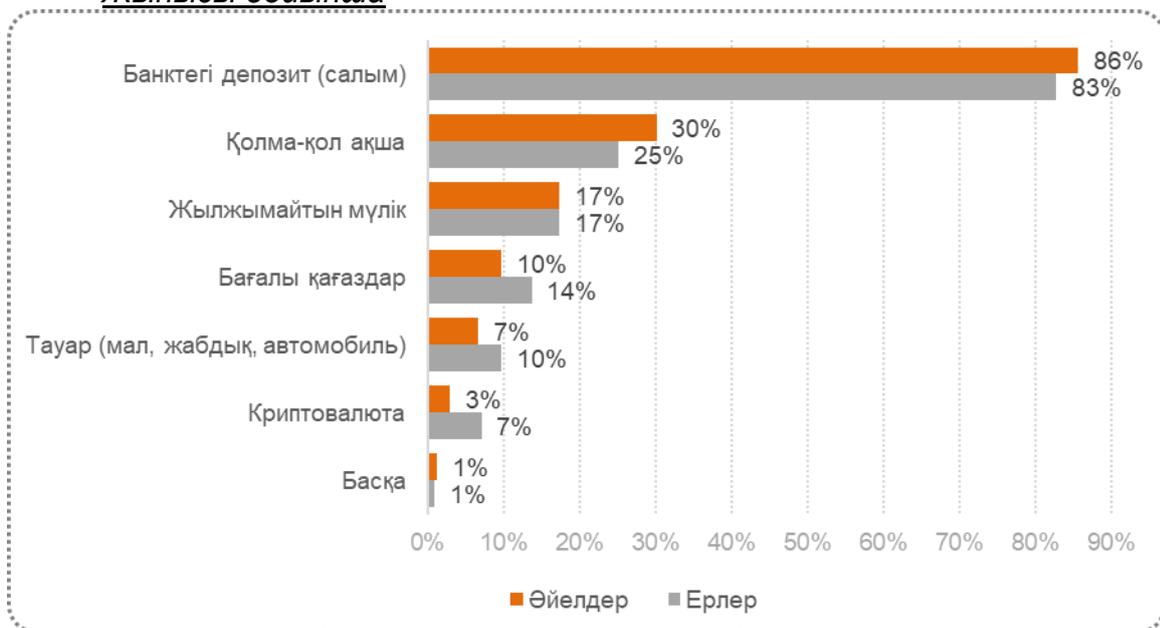
* Кейбір өңірлер бойынша талдауға арналған шағын база

Жұмыспен қамтылуы бойынша

	Жалданатын қызметкер	Өзін-өзі қамтушы	Жұмыссыз	Экономика тұрғысынан белсенді емес (студент, үй шаруасындағы әйел, денсаулығына байланысты жұмыс істемейтін зейнеткер)
Банктегі депозит (салым)	87%	80%	85%	79%
Бағалы қағаздар	12%	11%	17%	8%
Жылжымайтын мүлік	18%	23%	11%	5%
Қолма-қол ақша нысанында	24%	35%	24%	33%
Тауармен (мал, жабдық, автомобиль)	8%	8%	6%	13%
Криптовалютада	4%	7%	6%	3%
Басқалары*	1%	1%	0%	1%

* Бағалы металдарды, зергерлік бұйымдарды, тұрғын үй депозиттерін, жауап беруден бас тартуды қоса

Жынысы бойынша

*Бағалы металдарды, зергерлік бұйымдарды, тұрғын үй депозиттерін, жауап беруден бас тартуды қоса алғанда

Жасы бойынша

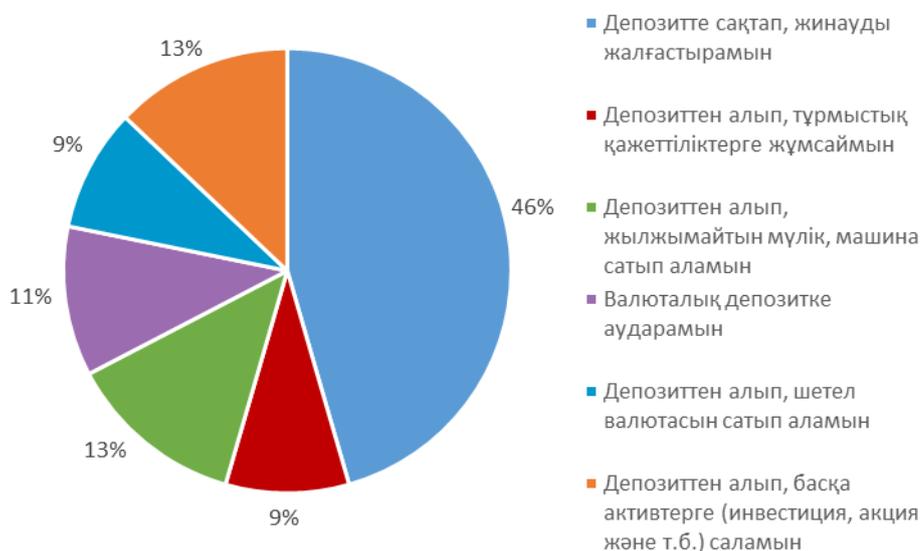
	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 жаста және одан асқандар
Банктегі депозит (салым)	72%	83%	87%	89%	86%	94%
Бағалы қағаздар	12%	12%	11%	13%	7%	27%
Жылжымайтын мүлік	10%	11%	22%	19%	30%	14%
Қолма-қол ақша	42%	31%	24%	21%	21%	22%
Тауар (мал, жабдық, автомобиль)	5%	11%	6%	6%	18%	29%
Криптовалюта	5%	5%	6%	5%	3%	4%
Басқа*	2%	1%	1%	0%	0%	7%

* Бағалы металдарды, зергерлік бұйымдарды, тұрғын үй депозиттерін, жауап беруден бас тартуды қоса алғанда

1.2. Сыйақы мөлшерлемесін айтарлықтай төмендетуге қатысты банктегі депозит иелерінің ойы

Қазір ресми инфляция – 8,9%. Ал теңгедегі депозит бойынша мөлшерлеме шамамен – 14%. Айтыңызшы, егер депозит мөлшерлемесі 14%-дан 10%-ға дейін төмендесе, депозиттегі ақшаны не істейсіз?

Жалпы алғанда

Өңірлер бойынша

	Депозитте сақтауды және жинақтауды жалғастырамын	Депозиттен алып тұрмыстық қажеттіліктерге жұмсаймын	Депозиттен алып жылжымайтын мүлік\машина сатып аламын	Валюталық депозитке аударамын	Шоттан алып, қолма-қол шетел валютасын сатып аламын	Шоттан алып, басқа активтерге (инвестицияларға, акцияларға және т. б.) саламын
Астана	51%	8%	12%	12%	7%	9%
Алматы	45%	8%	12%	14%	9%	13%
Талдықорған	46%	7%	27%	7%	0%	13%
Тараз	55%	6%	3%	8%	8%	20%
Шымкент	47%	10%	16%	13%	4%	10%
Павлодар	53%	9%	7%	14%	12%	5%
Петропавл	46%	0%	21%	11%	10%	11%
Өскемен	36%	7%	11%	5%	23%	19%
Қарағанды	45%	5%	14%	13%	6%	16%
Көкшетау	63%	0%	10%	10%	16%	0%
Қостанай	51%	3%	11%	8%	5%	22%
Қызылорда	39%	0%	11%	11%	22%	17%
Ақтөбе	38%	11%	19%	12%	11%	8%
Атырау	33%	17%	25%	0%	21%	4%
Орал	55%	12%	24%	0%	5%	5%
Ақтау	53%	0%	0%	15%	5%	28%
Семей	54%	7%	7%	7%	13%	11%
Түркістан	18%	0%	47%	18%	0%	18%
Жезқазған	0%	70%	0%	0%	0%	30%
Қонаев	65%	35%	0%	0%	0%	0%

* Кейбір өңірлер бойынша талдауға арналған шағын база

Жұмыспен қамтылуы бойынша

	Жалдамалы қызметкер	Өзін-өзі жұмыспен қамтушы	Жұмыссыз	Экономикалық белсенді емес (студент, үй шаруасындағы әйел, зейнеткер, денсаулығына байланысты жұмыс істемейтін адам)
Депозитте сақтауды және жинақтауды жалғастырамын	50%	39%	39%	44%
Депозиттен алып тұрмыстық қажеттіліктерге жұмсаймын	8%	11%	6%	13%
Депозиттен алып жылжымайтын мүлік\машина сатып	12%	19%	14%	7%

аламын				
Валюталық депозитке аударамын	11%	11%	12%	7%
Шоттан алып, қолма-қол шетел валютасын сатып аламын	8%	7%	7%	17%
Шоттан алып, басқа активтерге (инвестицияларға, акцияларға және т. б.) саламын	11%	12%	23%	13%

Жынысы бойынша

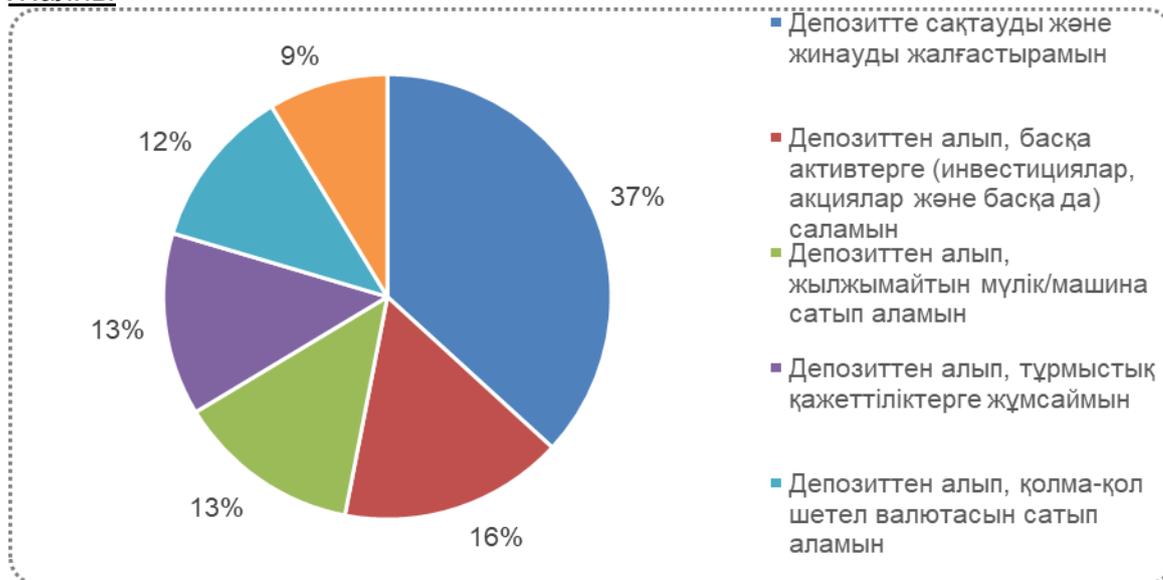
Жасы бойынша

	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 жаста және одан асқандар
Депозитте сақтауды және жинақтауды жалғастырамын	51%	44%	44%	45%	50%	56%
Депозиттен алып тұрмыстық қажеттіліктерге жұмсаймын	13%	13%	5%	9%	9%	0%
Депозиттен алып жылжымайтын мүлік\көлік сатып аламын	6%	15%	19%	11%	7%	0%
Валюталық депозитке аударамын	11%	8%	9%	17%	10%	4%
Шоттан алып, қолма-қол шетел валютасын сатып аламын	8%	9%	8%	9%	12%	5%
Шоттан алып, басқа активтерге (инвестицияларға, акцияларға және т. б.) саламын	11%	12%	14%	11%	13%	34%

1.3. Банкте депозиті жоқ респонденттердің сыйақы мөлшерлемесінің ықтимал айтарлықтай төмендеуіне көзқарасы

Егер Сізде қазіргі уақытта депозит болса және депозит бойынша мөлшерлеме 14%-дан 10%-ға дейін төмендесе, Сіз депозиттегі ақшамен не істер едіңіз?

Жалпы

Өңірлер бойынша

	Депозитте сақтауды және жинауды жалғастырамын	Депозиттен алып, тұрмыстық қажеттіліктерге жұмсаймын	Депозиттен алып, жылжымайтын мүлік/көлік сатып аламын	Валюталық депозитке аударамын	Депозиттен алып, қолма-қол шетел валютасын сатып аламын	Депозиттен алып, басқа активтерге (инвестициялар, акциялар және басқа да) саламын
Астана	26%	12%	21%	7%	13%	21%
Алматы	36%	11%	13%	11%	11%	18%
Талдықорған	46%	8%	0%	16%	22%	8%
Тараз	43%	22%	8%	10%	0%	18%
Шымкент	30%	10%	28%	12%	3%	16%
Павлодар	50%	12%	12%	0%	12%	15%
Петропавл	34%	32%	11%	4%	13%	6%
Өскемен	34%	8%	11%	5%	30%	12%
Қарағанды	46%	10%	5%	12%	10%	17%
Көкшетау	40%	18%	10%	0%	5%	26%
Қостанай	44%	0%	25%	3%	3%	24%
Қызылорда	44%	22%	17%	11%	6%	0%
Ақтөбе	51%	15%	0%	10%	7%	17%

Атырау	50%	0%	0%	6%	31%	13%
Орал	30%	15%	15%	4%	13%	22%
Ақтау	6%	14%	26%	14%	8%	32%
Семей	46%	0%	10%	0%	26%	18%
Түркістан	26%	35%	10%	0%	29%	0%
Жезқазған	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Қонаев	0%	0%	0%	100%	0%	0%

* Кейбір өңірлер бойынша талдауға арналған шағын база

Жұмыспен қамтылуы бойынша

	Жалдамалы жұмыскер	Өзін-өзі жұмыспен қамтушы	Жұмыссыз	Экономикалық белсенді емес (студент, үй шаруасындағы әйел, денсаулығына байланысты жұмыс істемейтін зейнеткер)
Депозитте сақтау мен жинақтауды жалғастырамын	38%	33%	43%	33%
Депозиттен алып, тұрмыстық қажеттіліктерге жаратамын	13%	8%	16%	18%
Депозиттен алып, жылжымайтын мүлік/машина аламын	15%	16%	9%	5%
Валютадағы депозитке аударамын	7%	7%	9%	18%
Депозиттен алып, қолма қол шетел валютасын сатып аламын	11%	17%	2%	15%
Депозиттен алып, басқа активтерге (инвестицияларға, акцияларға және т.б.) саламын	16%	19%	20%	11%

Жынысы бойынша

Жасы бойынша, жыл

	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 жаста және одан асқандар
Депозитте сақтау мен және жинақтауды жалғастырамын	42%	37%	38%	31%	29%	45%
Депозиттен алып, тұрмыстық қажеттіліктерге жаратамын	11%	13%	10%	18%	23%	12%
Депозиттен алып, жылжымайтын мүлік/көлік аламын	9%	14%	13%	14%	27%	0%
Валютадағы депозитке аударамын	6%	11%	13%	5%	3%	0%
Депозиттен алып, қолма қол шетел валютасын сатып аламын	14%	14%	9%	13%	4%	22%
Депозиттен алып, басқа активтерге (инвестицияларға, акцияларға және т.б.) саламын	18%	12%	17%	19%	14%	20%

2. Қорытынды

Жинақ ақшаны сақтау тәсілдері

- ✓ Қазақстандықтардың арасында депозит – ең танымал жинақтау құралы болып қала береді. Бұл банк жүйесіне деген сенімнің жоғары деңгейін, сондай-ақ басқа баламалы мүмкіндіктердің жоқ екенін білдіреді. Депозиттерден бөлек жылжымайтын мүлік пен бағалы қағаздарға инвестициялау да танымал, бірақ олардың үлесі өңірлер мен жас топтарына қарай өзгеріп отырады. Алайда әртараптандыру үрдісі байқалады: көптеген респонденттер инвестицияларды жылжымайтын мүлікке, бағалы қағаздарға және тауарларға қарастырады.
- ✓ Жалдамалы қызметкерлер дәстүрлі банк құралдарын жиі пайдаланады, ал жағдайлардың шамамен үштен бірінде өзін-өзі жұмыспен қамтыған және экономикалық белсенді емес топтар қаражатты қолма-қол ақшалай нысанда сақтауды жөн көреді.
- ✓ Ересек адамдар (35-64 жас) жылжымайтын мүлік пен депозиттерге инвестиция салады, ал аға буын барынша сенімді құралдарға сүйенеді.
- ✓ Әйелдер ерлерге қарағанда сенімділік пен қол жетімділікке назар аудара отырып, депозиттер мен қолма-қол ақша жинақтарын қалайды. Ерлер, өз кезегінде, жылжымайтын мүлік, бағалы қағаздар және криптовалюта сияқты инвестициялық құралдарды қолдануға бейім. Бұл тәуекелдерді қабылдауға дайын екенін көрсетеді.

Депозит бойынша пайыздық мөлшерлеменің айтарлықтай төмендеуіне (депозиті бар) халықтың әрекеті

- ✓ Пайыздық мөлшерлеменің төмендеуі депозиттерден қаражаттың айтарлықтай әкетілуіне алып келеді: салымшылардың шамамен 54% жинақтаудың баламалы тәсілдерін іздейтін болады. Бұл халықтың банк қызмет көрсету шарттарының өзгеруіне жоғары сезімталдығын көрсетеді.
- ✓ Пайыздық мөлшерлеменің төмендеуіне әрекеті өңірге байланысты өзгеріп отырады: Көкшетау, Орал және Тараз сияқты қалаларда депозиттерге деген сенімнің жоғары деңгейі байқалады, ал Түркістан мен Өскеменге бұл тренд аз дәрежеде. Бәлкім, өңірлер арасындағы депозиттерге деген сенім деңгейіндегі айырмашылықтар экономикалық ерекшеліктерге, қаржы өнімдерінің қолжетімділігіне, сондай-ақ жергілікті әдеттер мен жинақтарды басқарудағы халықтың артықшылық беруіне байланысты болуы мүмкін.
- ✓ 25-54 жас аралығындағы топта депозиттегі қаражатты сақтауға бейімділігі аз байқалады.
- ✓ Ерлердің 51%-ы және әйелдердің 58%-ы пайыздық мөлшерлемені төмендету кезінде депозиттен қаражатты алуға бейім.

Мөлшерлеменің айтарлықтай төмендеуіне (депозиті жоқ) халықтың әрекеті

- ✓ Қазіргі уақытта депозиті жоқ респонденттердің арасынан 63%-ы депозиті бар болса пайыздық мөлшерлеме төмендеген жағдайда одан бас тартатынын мәлімдеді. Бұл дәстүрлі банк өнімдері әрдайым бәсекеге қабілетті жинақтау құралдары ретінде қабылданбайтынын және әлеуетті клиенттердің күтулеріне бейімделуді талап ететінін көрсетеді.
- ✓ Ерлерге қарағанда, әйелдер, егер оларда депозит болса, мөлшерлеме төмендегеніне қарамастан, көбіне ақшаны депозитте сақтай беретінін айтады. Ерлер, өз кезегінде, әлдеқайда белсенді позицияны ұстанады: олардың басым

көпшілігі гипотетикалық жағдайда ақшаны шешіп алып, анағұрлым сенімді немесе табысты активтерге бағыттауға бейім.